

Sprawozdanie z działalności TMMB w roku 2023

Rok 2023 Rokiem Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy

26 stycznia 2022 roku podczas Sesji Rady Miasta Bydgoszczy przewodnicząca Monika Matowska przedstawiła projekt uchwały o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy. W uzasadnieniu można było przeczytać m.in. *W 2023 roku obchodzić będziemy 100-lecie istnienia Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy, jednego z najstarszych stowarzyszeń tego typu w regionie i na ziemiach polskich. Swoimi korzeniami sięga 1832 roku, kiedy to w mieście leżącym na ziemiach zaboru pruskiego powołano do życia Towarzystwo Upiększania Miasta Bydgoszczy. Był to początek istniejącego do dziś Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy. Od 1923 roku stowarzyszenie to zajmuje się krzewieniem umiłowania miasta oraz szerzeniem wiedzy o jego historii, tradycji i kulturze, tak wśród bydgoszczan, jak i na terenie regionu, kraju i poza jego granicami.* Rada Miasta Bydgoszczy podjęła uchwałę nr XLIX/1044/22 w sprawie ustanowienia w Bydgoszczy roku 2023 Rokiem Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy (także Rokiem Andrzeja Szwalbego). Wykonanie uchwały powierzono Prezydentowi Miasta Bydgoszczy. Towarzystwo Miłośników Miasta Bydgoszczy regularnie zapraszało mieszkańców do wspólnego świętowania rocznic powrotu Bydgoszczy do Macierzy. Tegoroczne uroczystości 5 lutego były jednak szczególne. Stowarzyszenie, które krzewi bydgoską historię, kulturę i naukę, obchodzi w tym roku swój jubileusz 100-lecia. Rok 2023 jest dla Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy szczególny. W dniu 2 lutego minęło bowiem 100 lat od powołania stowarzyszenia z inicjatywy ówczesnego prezydenta Bydgoszczy, Bernarda Śliwińskiego. Z okazji jubileuszu Rada Miasta Bydgoszczy uchwaliła, że rok 2023 będzie Rokiem TMMB.

Msza święta kościele pw. Świętej Trójcy i manifestacja przed pomnikiem NSPJ

W 100-lecie Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy i ogłoszenie roku 2023 Rokiem TMMB oraz 103 rocznicę odzyskania przez Bydgoszcz niepodległości, 5 lutego 2023 r. o godzinie 12.00 w kościele pw. Świętej Trójcy odbyła się Msza Święta z podziękowaniem Opatrzności Bożej za przywrócenie niepodległości oraz w intencji Bydgoszczy i bydgoszczan. Po Mszy Świętej z koncertem pieśni patriotycznych wystąpiła Orkiestra Muzyków Bydgoskich EMBAND przy I Liceum Ogólnokształcącym w Bydgoszczy pod dyrekcją Ewy Makuli. Następnie uczestnicy przeszli pod pomnik Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ul. Seminarystycznej, aby uczestniczyć w manifestacji społeczeństwa Bydgoszczy z udziałem pocztów sztandarowych i delegacji instytucji oraz organizacji.

Towarzystwo rozpoczęło obchody swego jubileuszu właśnie od patriotycznych uroczystości, aby wspólnie z mieszkańcami uczcić 103. rocznicę odzyskania przez Bydgoszcz niepodległości, po 148 latach niewoli pod zaborami.

Konkurs poetycki

Zorganizowano konkurs poetycki na wiersze o Bydgoszczy o miano statuetki Łuczniczka Nova dla uczczenia przypadającej 19 kwietnia 2023 roku 677 rocznicy nadania Bydgoszczy praw miejskich przez króla Kazimierza III Wielkiego, 100 rocznicy powstania Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy w roku 2023. Jury przyznało następujące nagrody i wyróżnienia: I nagrodę otrzymała Anna Piliszewska z Wieliczki za wiersz „Bydgoski świt”, II nagrodę otrzymał Juliusz Rafeld z Bydgoszczy za wiersz „Mini - Ojczyzna”, zaś I wyróżnienie przyznano Bogdanowi Nowickiemu ze Świętochłowic za wiersz „Zima”, II wyróżnienie Annie Gulczyńskiej z Berlina za wiersz „Bydgoszcz”, III wyróżnienie Andrzejowi Ziobrowskiemu z Nowej Huty za wiersz „Pocztówka z Bydgoszczy”.

Koncerty Maryjne z Różą

Odbyły się kolejne, już XII Koncerty Maryjne z Różą organizowane przez Towarzystwo Miłośników Miasta Bydgoszczy. Wydarzenia rozpoczęły się 3 maja, w święto Konstytucji 3 Maja i Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski. W bydgoskiej katedrze pw. Świętych Marcina i Mikołaja o godz. 18.00 została odprawiona Jubileuszowa Msza Święta, której przewodniczył ks. Krzysztof Włodarczyk, Biskup Bydgoski. Uczestnicy modlili się w intencji zmarłych jak i aktualnie działających członków TMMB. Wystąpił kwartet smyczkowy „Arte con Brio” i Solomiya Burchak (sopran) pod dyrekcją Mirosława Przybyła. Z miłośnikami miasta przy uroczystościach współpracowały: Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego, Wydział Edukacji Muzycznej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Ruch

Stowarzyszeń Regionalnych RP, Oddział Kujawsko-Pomorski Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Bydgoszczy, Urząd Miasta Bydgoszczy i parafia katedralna pw. Świętych Marcina i Mikołaja. Patronat nad koncertem sprawował Biskup Bydgoski.

Konkurs „Bydgoszcz w kwiatach i zieleni”

Dorocznym zwyczajem, w maju 2023 roku ruszył Konkurs „Bydgoszcz w kwiatach i zieleni”, który początkami swego istnienia sięga 1835 roku. Już wtedy mieszkańcy miasta za darmo ukwiecali ogródki, odnawiali frontony domów i troszczyli się o właściwy stan sanitarny otoczenia. To m.in. dzięki ich wysiłkom Bydgoszcz zaliczana była do najbardziej ukwieconych miast w Polsce. Urzekąca zwłaszcza piękna promenada na obecnym Wzgórzu Dąbrowskiego. Ówczesna prasa zachwycała się „najbardziej zielonym miastem na wschodnich rubieżach Rzeszy”. W okresie 20-lecia międzywojennego organizowano konkursy na najpiękniejszą zielen przydomową z nagrodami. W 1966 roku nasze miasto zostało uhonorowane srebrnym medalem i tytułem „Miasta Ogrodu”. Zadecydował o tym przepiękny kompleks Leśnego Parku w Mysłęcinku. Z bydgoskich doświadczeń korzystało coraz więcej miast polskich. Tegoroczny Konkurs patronatem objął Prezydent Bydgoszczy Rafał Bruski. Finał Konkursu odbył się na początku października 2023 r. w sali sesyjnej ratusza. Najlepsi uczestnicy zostali uhonorowani dyplomami TMMB i nagrodami sponsorów.

Konkurs „Musica in Urbe”

„Musica in Urbe” to o charakterze konkursu – festiwalu adresowanego do chórzystów z całej Polski, także do lokalnej społeczności. Zgodnie ze swoją nazwą miało promować zarówno śpiew chóralny w mieście, jak i miasto Bydgoszcz wśród artystów z całego kraju. Jednym z wymogów konkursu było wykonanie utworu bydgoskiego kompozytora. Przesłuchania chóralne i koncerty festiwalowe odbywały się w charakterystycznych dla Bydgoszczy miejscach, zabytkowych wnętrzach i kościołach. Koncert laureatów i ogłoszenie wyników odbyło się w niedzielę 18 czerwca w kościele oo. Jezuitów przy pl. Kościeleckich.

Konkurs filmowy

TMMB zaprosiło do udziału w konkursie filmowym realizowanym w ramach obchodów 100-lecia. Organizatorem konkursu było VII Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy. Zadanie konkursowe polegało na nakręceniu krótkiego filmu (3–5 minut), ukazującego Bydgoszcz przez młodego człowieka, ucznia spoglądającego na swoje miasto z różnej perspektywy np. życia sportowego, kulturalnego,

atrakcji turystycznych lub historii minionych 100 lat. Konkurs był jednoetapowy i przeznaczony dla młodzieży bydgoskich szkół ponadpodstawowych.

Uroczystość 100-lecia istnienia Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy

8 września 2023 r. w Filharmonii Pomorskiej odbyły się główne uroczystości 100-lecia istnienia Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy. Z okazji Jubileuszu zorganizowano uroczysty koncert połączony z galą, podczas której wyróżnione zostały osoby zasłużone dla naszego miasta. Gościem honorowym uroczystości była legenda polskiej piosenki Irena Santor, od lat związana z Bydgoszczą. Wiele zasłużonych osób zostało uhonorowanych medalem TMMB „Wierni Swemu Miastu”. Stały się one okazją do pokazania ogromnego dorobku Towarzystwa w zakresie edukacji i wychowania patriotycznego młodzieży oraz szerokiej działalności wydawniczej, a także ochrony i ratowania miejsc i obiektów historycznych. Towarzystwo Miłośników Miasta Bydgoszczy liczy obecnie ponad 300 członków. Skupia ludzi różnych pokoleń, zawodów i zainteresowań. Tak jak u progu działalności, przed 100 laty, łączy ich praca na rzecz rozwoju i piękna swojego miasta.

Kwesta cmentarna

Wszystkich Świętych to też czas kwest. Dzięki składanym datkom udaje się co roku odnowić kolejny nagrobek lub kolejną rzeźbę. Obiektem szczególnej troski TMMB pozostaje XIX-wieczny cmentarz Starofarny w Bydgoszczy. Spoczywają tu m.in. zasłużeni mieszkańcy miasta, bydgoszczanie zamordowani w 1939 roku, ale także żołnierze wojny francusko-pruskiej. W tym roku po raz 27 na cmentarzu 1 listopada zorganizowano zbiórkę pieniędzy na rzecz ratowania najstarszych nagrobków tej bydgoskiej nekropolii. Kwestowali społecznicy, artyści, dziennikarze, a także politycy. Zebrane pieniądze umożliwią renowację kolejnych zabytkowych pomników. Dzięki hojności bydgoszczan udało się w tym roku zebrać kwotę w wysokości 8493,62 zł.

Koncert z okazji 100-lecia Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy

16 listopada odbył się koncert z okazji 100-lecia Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy w gościnnych progach Auli Copernicanum UKW. Był to ostatnim akcent obchodów jubileuszowych. Podczas wydarzenia zostały wręczone odznaczenia i medale, w tym Medale Stulecia TMMB. Organizatorem jubileuszowego koncertu było Towarzystwo Miłośników Miasta Bydgoszczy, Państwowy Zespół Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy oraz Uniwersytet Kazimierza Wielkiego. Na scenie wystąpił zespół kameralny Państwowego

Zespołu Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy oraz Chór Akademicki UKW. W programie znalazły się muzyka kameralna i symfoniczna. Zabrzmiały m.in. utwory Fryderyka Chopina i Ignacego Jana Paderewskiego.

„Encyklopedia Bydgoszczy”

Od lat prowadzone są prace nad wydawaniem drukiem kilkutomowej „Encyklopedii Bydgoszczy”. Redaktorem wydawnictwa jest prof. dr hab. W. Jas-trzębski. Do tej pory ukazały się drukiem – t. 1 w 2011 r. i t. 2 w 2017 r. Trwają prace nad t. 3 „Encyklopedii Bydgoszczy”. Zaplanowano następujące działy: Sądownictwo – red. dr Krzysztof Sidorkiewicz; Wyznania – red. dr Stefan Pastuszewski; Życie codzienne – red. dr hab. Marek Jeleniewski; Językoznawstwo – red. prof. dr hab. Małgorzata Świącicka; Literatura – red. dr Stefan Pastuszewski; Przemysł, Gospodarka Komunalna /Transport – red. prof. dr hab. Zbigniew Zyglewski. „Encyklopedia Bydgoszczy” zakończy się wydaniem Aneksu uzupełniającego. Publikacje realizowane są w dużej mierze przez pracowników naukowych uczelni Bydgoszczy i regionu oraz autorów od lat zajmujących się problematyką Bydgoszczy i regionu.

Główne kierunki działania TMMB w kadencji 2023–2027

1. Służba Bydgoszczy godna miasta o bogatych tradycjach i dynamicznym rozwoju.
2. Pamięć o pomnikach i tablicach przypominających tych, którzy w obronie naszego miasta oddali swe życie na ołtarzu wolności.
3. Organizowanie wycieczek w cyklu „Bydgoszcz za zamkniętymi drzwiami” do zakładów znanych na całym świecie.
4. Edukacja regionalna w Szkolnych Kołach TMMB.
5. Reaktywowanie i uaktywnianie sekcji problemowych MMB, jak: Odczytowo-Historycznej, Archeologicznej, Komunikacji, Ekonomicznej, czy Organizacyjnej.
6. Kontynuowanie działalności wydawniczej, niebawem ukażą się kolejny, III tom „Encyklopedii Bydgoszczy” i nowe edycje „Kalendarza Bydgoskiego”, „Kroniki Bydgoskiej” i kolejny numer periodyku „Dziennik Bydgoszczy”.
7. Zacieśnianie współpracy z najbardziej aktywnymi stowarzyszeniami w Bydgoszczy i kraju dla organizowanie konferencji popularnonaukowych.
8. Działalność w celu naboru nowych, zwłaszcza młodych bydgoszczan, którzy zasilą szereg TMMB.